

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyed-
évre 2 K. Külföldre egész évre 12 korona. Papok-, tanítók-,
gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre 6 K.
a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjejezőknek 5 K. — Egy
példány ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér,
többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
egyszer: **vasárnap.**

és kiadóhivatal: **BETEGH PÁL** könyvkereskedése, könyvnyomató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adtnak.

1902. évi kezdetén.

Az esztendőket temetői sincsenek belte, mint az emberekéi és állatokéi. Sem kezdetét sem végét nem lehet tudni egyiknek is. Születnek és meghalnak. érkeznak és távoznak a megszabott törvények szerint.

Az idő most enyhe, majd fagyos, most égető, majd tűrhető. Az emberi élet folyásának hű képe. Mindkét félgömbön kijut az állati és növény világnak a jó mellett a sanyaruból is. A magas polczokon éppen úgy tudják és érzik ezt, mint a kunyhókban. Mindenütt ismeretes a jaj és a kacaj, a könny és az öröm, virágzás és hervadás, születés és halál. Okos ember előtt erről nem is szükség sokat és hosszasan beszélni. Mindenki tudja csak, a következőt nem akarják levonni önmagukra és viselkedésükre nézve felette sokan.

Az államok, sőt a nemzetek élete sem tart örökké. Egyik született, a másik eltűnt. Ezt mutatja a múlt. Az erős fajok megállottak, míg az erkölcsstelenség és satnyaság dögvérsze nem ütött beléjük. De akkor menniök kellett, mert sem a természeti sem

az eskölcsi világrend nem tűr rohadásnak indu t életet. Ujat állít elő a rohadásból. Új nép és nemzet jó a magát leélt és gondatlanul kihasznált helyébe. Ez gondolkodóba kell, hogy ejtsen minket, mert ezer vagy több éveseknek tartjuk ugyan magunkat, de voltaképp 50 vagy 35 évesek vagyunk. Ez a kor nagyon kevés egy nemzeti életben. Olyan ifju kor, melyben a ragályok iránt legnagyobb a fogékonyság, következésképp lehet tartani az eipusztulás veszedelmétől.

Az ifju gazdák nagy része az örökségbe kapott vagyonnal könnyelműen bánik. Akkor veszik észre többnyire magukat, mikor a tönk szelére jutottak. A népeknél és nemzeteknél is sok a példa erre.

Az erkölcsi világrend törvényei a természeti vagy anyagi világrend törvényei felett állanak. Így hiszik és tanítják ezt a keresztény és nem keresztény népek összes nagy gondolkozói emlékezetet meghaladó idők óta. Ez van beírva személyválogatás nélkül minden ember lelkiismeretébe s éppen azért nem is magunkon kívül kell ezeket keresnünk, mert bennünk vannak.

Óriási törvénykönyv tehát a lelkiismeret, még pedig oly szépen, oly világosan, könnyedén és érthetően írva, hogy még a gyermek is érti — még az iskolába mentel előtt is. Látszik, hogy ezt nem emberek írták, hanem maga az Isten.

Kár, hogy a felnőttek nem akarják ezeket a törvényeket tudni s magukat azokhoz alkalmazni. S még nagyobb kár, hogy akár az ifju, akár az elvénült népek egyenként és összeségükben figyelmen kívül hagyják ezeket.

Az erkölcsi világrend törvényeinek a félre tétele hamarabb és kérlelhetetlenebbül megboszulja magát, mint az anyagi világrend törvényeie, mind az egyesek, mind nemzetek életében. Ezt bizonyítja a multak története is az egyesek életében. Ezt bizonyítja a multak története és az egyesek életében a mindennapi tapasztalás. Az eltűnt népek és nemzetek nem az anyagi, hanem az erkölcsi világrend törvényei tiprása miatt haltak meg. Temetőik felett ezt fütyüli a szél s fejfájukra ezt írta fel a történet Nemtője minden népek és nemzetek figyelmeztetése céljából. Ez nem tréfás beszéd.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGYÁJA.

Mi a család? *

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárgyaja.)

Írta: Fülöp Sz. Lajos.

Mi a család? Egy kis fészek.
Közéleben félve lépek,
Hogy ne bántsam a nyugalmat,
Melynél a sors szebbet nem ad.

Mi a család? Egy szép mező,
Az apróság benne megnő.
Áldott kertész: apa, anya —
S feléjük a legszebb tanya.

Mi a család? Árnyas fának
Édes enyhe — a madárnak.
Hol megpihen fáradt szárnya
Nap hevétől véd az árnya.

Mi a család? Egy kis világ,
Benn fény, mosoly és virág.
Ha egy kis gond ront is neki,
A szeretet eltemeti.

Mi a család? Csillag fénye,
Mit az Isten küld az égbe,
Reményt hintő ragyogással,
Kibékíteni a világgal . . .

Mi a család? Nem is kérdem!
Itt vagyok a közepében . . .
Érzem, csak egy boldogság van,
Ami fakad a családban.

* Múltvány szer: Óthon című most megjelent kötetéből. Szerk.

Hogy fizet a magyar ember?

(Jelenet a szabadságharczból.)

Eszmék, ideálok nélkül nagyot szépet alkotni nem lehet.

Nemzetünk történetében az 1848—49-iki szabadságharc fényesen igazolja az eszménység varázshatalmát. Ez emelte fel, ez hordozta meg a szabadság zászlóját, mely magával ragadta a lelkes székely népet is.

Bem az osztrolenkai hős, tartotta kezében ezt a zászlót. Nem csoda, ha nyomában lelkesedés támadt, legendákba illő hősök születtek.

Bem hamar felismerte a székely virtust. Értékesítette is. Közte és a székelyek között a léleknek valami csodálatos szála szövődtek, melyek az apa és gyermek viszonyát hozták létre. Így lett aztán Bem a székelyek „Apó”-ja, ezek pedig az ő „gyermekei”.

Nagy volt Bem apó öröme, mikor a piskii hidnál nyert fényes győzelem után a székelység újabb segédsapatai megérkeztek. Ezek nélkül tán nem is vonulhatott volna Nagy-Szeben bevételére.

Mielőtt azonban erre került volna a sor, Bem az Urbán seregét a borgói szoroson át Bukovinába szorította. A székely fiúk derekasan megfeleltek a székely fiúk várakozásának.

Bem több apró csatározás után Segesvárra vonult és itt sáncokat hányatott. Ide csalta ki Szebenből Puchner. Mikor aztán Puchner Segesváron Bemot „szamarazta”, ő már Nagy-Szeben alatt táborozott.

A várost négyezernyi orosz és császári sor-katoná őrízte. A székely fiúk — bár újonczok voltak — szuronnyal verték ki sánczaikból a híres kozákokat. Erre a császáriak Gyulaf-hérvár felé vonultak, az oroszok pedig a vöröstoronyi szoroson át menekültek ki az országból.

A város lakói megszeppentek. Érezni kezdték bűnös voltukat. Hiszen annak a fának tördelték ágait, melynek árnyékában századokon át szerető otthon, édes nyhét találtak. . .

Most jött a visszafizetés ideje. Bem honvédei bevonulnak a városba. A parancsnok a csapatokat felállítja a piacon.

Bem próbára akarja tenni katonáit s parancsot ad ki:

— Mostantól kezdve két óra hosszat ki-ki szabadon duskálhat a nagyszabonok vagyónában. de figyelmeztetek arra is, hogy ez az eljárás bár jogos, mégsem volna nemes cselekedet és sok ártatlan embert sujtana. Gondoljatok otthon levő családokra, midőn most védtelen nőkre és gyermekekre töritek rá az ajtót. . . Aki zsákmányolni akar, az menjen. Oszolj! . . .

Megperdült a dob. Az egész honvédsereg — együtt maradt.

A fáradt és nélkülözésektől elesigözött honvédek fázva-éhezve ott állottak két óra hosszat.

Mikor aztán a kiszabott két óra letelt, a parancsnok kivont karddal a csapatok elé állott: — Vigyázz! Letelt a zsákmányolásra kitűzött idő. Derék fiúk vagytok! mondá.

A dob ismét megperdült s a házat elteve szétosztottak.

Igy fizet a magyar ember!

Jó lesz az új évben erről gondolkozni kicsinyeknek és nagyoknak, elsőeknek és utolsóknak, hatalmasoknak és gyengéknek. Egy erkölcsileg nagy nemzet akkor is nagy marad, ha anyagilag kicsiny s egy erkölcsileg nagy nemzet akkor is tiszteletet parancsoló nagy és boldog, ha anyagilag nem versenyez a világvezető népekkel és államokkal. Erre körünkben eléggé élő példa, hogy mást ne említsünk, tania. Régi nép s mégis életre való becsületes fiatal egészében és egyes tagjaiban, de az erkölcsök által.

Fájdalom, nálunk felette sok a baj és a seb az erkölcsi oldalon s ezért nem bírnak a másnemű idegen akadályok között is úgy és oda hatolni, a mint erkölcsi épiséggel tehetnek.

Régi dicsőségünk fényes felhője szétszórta darabokban látszik a múlt romjai között és felett. Az azok szemlélésében való elmélyedés helyett nézzünk a jövőbe s azt vizsgáljuk, hogy ott mi vár ránk. S ha ezt megtettük, akkor lehetetlen a mindennemű egyéni és nemzeti erkölcsök ezerféle finom fából s illatos rózsabokrokból álló szent berkeibe be nem vonulnunk egyenként és együttesen, a hol nemzetünk életének erősítő isteni forrásai buzognak s gyöngyöző cseppjeikben az isteni nap fény sugarai vidám táncot járnak! Be ezekben a berkekbe valamennyien, nemzetségestől! Senki ki ne maradjon! . . .

Ez a mi újévi kívánatunk!

Kik mennek elől, hogy kövesse az egész nép?!!!

Ez lesz aztán ám az igazi felvonulás! . . . fényes vezérlés alatt dicső sereg . . . nagyobb jelentőségű minden más felvonuláshoz! . . .

Új törvény a tagosításról. Régi panasza az ország gazdaközönységének, hogy a tagosítás a gazdálkodás javítása helyett nálunk a gazdasági romlásnak, a viszálykodásnak és évekig tartó pörlekedésnek az okozója. Pedig hát ezzel a törvénnyel a magántulajdon felett akarták a szabad rendelkezést biztosítani. A vármegyék részletesen felsorolták a panaszokat és rámutattak a tapasztalatok alapján szerzett bajokra is s ezek között a legtöbb mindig a hosszadalmasság és az eredménytelenség arányban nem álló költségesség volt a legnagyobb. És ok volt és van a panaszok között, hogy a tagosítás után az állattenyésztés kisebb térre szorult s ez a baj az arányosítással is összefügg, mert arányosítás után rendszeren feloszlik a közlegető s a szegény ember enélkül nem tarthat márhat. A panaszok felhalmozódása már ezt a dolgot annyira érlelte, hogy új törvénnyel segítenek a bajokon. A földművelés- és igazságügy-miniszter már meg is kezdte az előmunkálatokat és felhívták a vármegyéket, gazdasági egyesületeket, hogy szerzett tapasztalataik alapján mondják el, mi a kívánságuk? Reméljük, egy a vármegyék, mint a gazdasági egyesületek a föld népének érdekeit ezuttal figyelmesebben vizsgálják meg, mint ahogy az első törvény tárgyalása előtt vizsgálták.

Világnapló.

január 2.

Szemben a német vámtarifa javaslattal a magyar és osztrák kormány közegei is serényen munkálkodnak az autonóm vámtarifán. 1200—1400

vám-tétel állapítandó meg. Tekintve, hogy ezen autonóm vámtarifa a magyar mezőgazdák érdekeit is érzékenyen érinti, az Országos magyar gazdasági egyesület felhívást intézett az országos képviselőkhez a célból, miszerint az egyesületbe lépjenek be, hogy így az egyesület által a mezőgazdák érdekeiben megindítandó mozgalom az országgyűlésen is támogatást nyerjen. — A középiskolai és a kereskedelmi iskolai tanárok országos gyűlést tartottak december hó 28-án Budapesten. A középiskolai tanárok ülését Hofer Károly főigazgató vezette, míg a kereskedelmi iskolai tanárok ülését Négy László elnökölt. Míg előbbiek némely iskolai ügyeken kívül a fizetés rendezése felett tanácskoztak, addig utóbbiak a felső kereskedelmi iskola szervezetének reformálásáról tárgyaltak. — Nemsokára megint a képviselők sorában lesz Tisza Kálmán, mert a megüritt abrúdbányai kerületben a szabadelvű párti választók egyhangulag elhatározták, hogy a mandatumot Tisza Kálmánra ajánlják fel, megválasztása pedig biztosra vehető — A pozsonyi közművelődési egyesület december hó 30-án tartott közgyűlésén a megüritt elnöki állásra egyhangú lelkesedéssel Apponyi Albert gróft választották meg. Az ülést társas ebéd követte, a hol az ünnepeltetés központja természetesen Apponyi Albert gróf illusztris egyénisége volt. — Közéletünk négy kitünőségét az a kitüntetés érte, hogy a király főrendeknek kinevezte. A kinevezettek mindenike nevezetes állást foglal el a maga munkakörében. A négy új főrend Semsey Andor a híres tudós; Czorda Bodog a kir. kuria volt másodelnöke; Kronfeld Zsigmond a Magyar Általános Hitelbank elnök-igazgatója; Müller Kálmán hírneves orvos tanár.

December hó 24-én nyílt meg az ötödik sionista-kongresszus Bazelen. A kongresszusra 278 delegatus és százakra menő vendégek érkeztek a világ minden részéről. Képviselve volt Magyarország is Oesterreicher Béla dr ügyvéd és tiszteletbeli megyei főügyész, valamint Reichenthal N. igazgató-tanító által, előbbi mint a pozsonyi, utóbbi a nagytapolcsányi sionisták küldöttei. — Az idei karácsony estéje véresen köszöntött be Dél-Afrikában a harezoló angolokra, mert karácsony estéjén újabb fényes győzelmet aratott De Wett bur tábornok Spens angol generalis hadoszlopával szemben. A tűzben volt négy angol század közül kettő teljesen megsemmisült, a harmadik pedig nagy veszteséget szenvedett. — Mint annak idején Franciaország és Törökország között felmerült konfliktus miatt, Németország is összekülömbözött Venezuelával, mert ezen ország kormánya nem akarja a német hitelezőknek járó negyven millió márkát visszafizetni. Több Venezuelai vám állomás megszállásával akarja Németország Venezuelát kényszeríteni, hogy kötelezettségének eleget tegyen.

Tanügy.

Vármegyénk áll. tanítóinak Székely-Keresztúron tartott értekezletéről.

A székely-keresztúri áll. iskola tanítótestületének megbízásából Szász Béla ig. tanító értekezletre hívta össze vármegyénk áll. tanítóit Székely-Keresztúrra. Az értekezletnek legfőbb tárgya volt: Mit tehetne vármegyénk áll. tanítótsága a tervbe vett fizetésrendezésünk érdekében.

Az értekezleten számos tanítótestület képviseltette magát s mint vendég jelen volt Katona Sándor sz.-keresztúri unitárius tanító és Elek György csekefalvi községi tanító. A hidegkuti, derzsi, muzsnai tanítótestület kimenetle elmaradását, bejelentvén, hogy az értekezlet minden határozatát magáévá teszi.

Az értekezlet elnökének Szász Bélát, jegyzőnek Viola Miklóst választotta meg, kik tisztijüket el is fogadták.

Elnök röviden felfejti, hogy a sz.-keresztúri áll. isk. tanítótestületét mi indította ezen értekezlet összehívására, u. i. az áll. tanítók fizetési rangsorozatba osztása 1902. év január 1-re a legbizonyosabb ígélet szerint tervbe volt véve, de közbe jött az áll. tisztviselők mozgalma, a mi a helyzetet megváltoztatta. A mi biztos reménységünk az áll. tisztviselők mozgalma miatt omlott szét és az áll. tisztviselők még sem tették meg, hogy az áll. tanítókat bevegék a maguk mozgalmába, hanem az áll. tanítók igazságos és jogos kérését csak pártfogólag terjesztették fel a maguké mellett. A minisztertanács azonban úgy határozta, hogy a mi fizetés rendezésünk a tisztviselők fizetésrendezésével együtt nyerjen megoldást, minél fogva közelebb törvényjavaslat kerül a törvényhozás elé.

A minisztertanácsnak ezen elhatározása mindnyájunk szívében a leghálásabb köszönetet ébreszt és mégis, hogy fellépünk, ez nem a minisztertanács iránti bizalmatlanságból foly, hanem mert azt tapasztaltuk, hogy a legbiztosabb reménységünk is hajótörést szenved. Aggódó lelkünk felteszi azt a kérdést: Vajjon a törvényjavaslat-tárgyalásoknál munkánknak és állásunknak megfelelő díjazásban fogunk-e részesülni, vagy mellőzötni fogunk, mint minden időben.

A leghálásabb bizodalomunk közoktatásügyi miniszterünkben van, hiszen látjuk, hogy az ő jóakaratu támogatása vitte ide a sorsunkat, hogy azonban fizetésrendezésünk hozzánk méltólag keresztül mehessen, nekünk is tennünk kell valamit.

Ezek után elnök a sz.-keresztúri áll. iskola indítványát az értekezlet elé terjeszti. Ez pedig abban áll, hogy az értekezlet kérje fel vármegyénk minden országgyűlési képviselőjét, valamint az Áll. Tanítók Országos Egyesületét, továbbá a Tanítók Országos Bizottságát, működjenek közre hogy a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával az áll. tanítók munkájukna és állásuknak megfelelő, tisztességes díjazásban részesíttessenek. Az értekezlet elfogadja az indítványt és kibővíti azzal, hogy az országgyűlési képviselőház is kéressék fel erre. A kérések megszerkesztésével elnök, jegyző, Balogh Róza és Péter János bizattak meg.

Elnök azután jelenti, hogy az áll. tisztviselők kongresszusára kiküldött 2 képviselőnk utiköltsége még nem folyt be egyelőre minden áll. tanítójától, pedig a Székely-Udvarhelyen folyó év szept. 19-én tartott értekezlet, valamint a parajdi nagy gyűlés alkalmával az áll. tanítók kész örömmel elhatározták, hogy az 1 tagra eső 1 kor. 10 fillért szívesen megfizeti. Elnök, mint ebben az ügyben a pénztárossággal megbízott tag, hiába tett minden kísérletet, mégis Tanítóegyletünk 70 áll. tanítójából 15 még nem fizette be.

A rikántuli tanítók közül a 15 áll. tanítóból befizette 3, névszerint Nemes Irma, Tarcsafalvi Albert, Kis Tamás kartársak, kik ugyan nem lettek volna kötelesek erre, de tekintve a nemzeti ügyet, mely mindnyájunkat közösen érdekel, szívesen áldoztak érte.

Azonban Tanító-Egyletünkhöz tartozó áll. tanítóinknak becsületbeli kötelességük volna ezen csekély összeget befizetni. Befizették a következők: Kriza Sándorné, Kriza Sándor, Teleki Sámuel, Szegedi Károly, Zsákó János, Veres Mózes, Jakab József, Mircse Dénes, Rozsondai István, Bakó Dániel, Kovács Mihály, Kozma Miklós, Bőjte Béla, Kakucs György, Péter János, Péterné L. Anna, Tari Irén, Belle László, Rákosi Béla, Bekó Albert, Száva Mihály, Veres Ferencz, Sándor Lajos, Szalontai Albert, Török Ferencz, Sándor Mária, György Károly, Benczédi Erzsébet, Fehér Katinka, Kis Jakab, Kis Jakabné, Szász Béla, Deák Ferencz, Szatmári Miklós, Lőrinczi Béla, Balogh Róza, Gombos Róza, Mántó György, Viola Miklós, Bokor Tamás, Nemes Juliska, Gyurgyik Mária, Göncz Jolán, Fazekas Dénes, Rákosi Bálint, Bo

ros György, Simó Lőrincz, László Zsigmond, Veres Lajos.

Értekezlet felkéri azon tagokat, a kik még a rájuk eső összeget nem fizették be, hogy január közepéig sziveskedjenek Szász Béla ig.-tanítóhoz Székely-Kereszturra megküldeni, ellenesetben felhatalmazza nevezett tagtársat, hogy a Székely-Udvarhelyben nevéket tegye közzé s úgy kérje fel őket.

Elnök szívélyes köszönetet mondva az értekezlet tagjainak a megjelenésért s Isten áldását kérve mostani munkálkodásunkra, az értekezletet bezárta.

Itt e helyen közöljük a kiküldött bizottság által szerkesztett egyik kérést, t. i. azt, a mely a vármegyénkbeli képviselő urakhoz küldetett.

Nagyságos képviselő ur!

Alólírottak, mint az udvarhelymegyei áll. tanítók f. évi decz. 19-én Székely-Kereszturon tartott értekezletének megbízottai, a legmélyebb tisztelettel fordulunk a Nagyságod nemes szívéhez, hogy tarthatatlan anyagi helyzetünk javításán közreműködni kegyeskedjék.

Nem akarjuk Nagyságod előtt ezen alkalommal esetelni az áll. tanítók nagy és fontos munkáját Magyarország felépítésénél; nem akarunk kérkedni azzal, hogy a tanító hazánk boldogításának és nagyságának alapvető munkása, nem akarunk kérkedni ezekkel, hiszen örömmel tapasztaljuk, hogy a közvélemény már ezeket elismeri.

Ámde a szegény tanító, ki a hazának ezt az örökbecsű munkát végzi, dolgozik a kimerülésig, azonban új erőt, csak a jól végzett munka öntudatából merít, mert anyagi ellátásából lehetetlen.

Schasesm panaszkodtunk nagy jajszókkal a mi szegénységünkről, nem akartuk a világ sajnálkozását magunkra vonni, csak nélkülöztünk, dolgoztunk és reméltünk, mert így parancsolta állásunk és munkánk sikere.

Reméltünk és ime reménységünk a megvalósuláshoz közelget. E reménységünket sokat éllesztette nagynevű közoktatásügyi Miniszterünk, ki belátta, hogy a tanító mihamarabb leroskad terhes munkája és rossz anyagi helyzete miatt, az ő jóakaratu támogatására a minisztertanács elhatározta, hogy az áll. tanítók fizetését az áll. tisztviselők fizetésrendezésével együtt fogja elintézni. Minél fogva törvényjavaslat kerül a törvényhozás elé. Ez újabb remény lelkünknek, de hogy megvalósuljon, szükségünk van a nagyságos képviselő ur kegyes jóindulatú támogatására.

A legmélyebb tisztelettel kérjük tehát Nagyságodat, kegyeskedjék oda hatni, hogy az áll. tisztviselők fizetésének rendezése alkalmával az áll. tanítók is elmaradhatatlanul bevéessenek az áll. tisztviselők fizetési rangsorozatába, hogy munkájuknak és állásuknak megfelelő díjazásban részesüljenek.

Midőn Nagyságod előtt még egyszer megújítjuk tiszteletteljes kérésünket, engedje azon reményben maradnunk, hogy Nagyságodban kegyes, jóindulatú pártfogóra találunk.

Miután maradtunk

Székely-Kereszturon, 1901. decz. 19-én.

Az udvarhelymegyei áll. tanítók nevében a legmélyebb tisztelettel:

Szász Béla,
elnök.

Viola Miklós,
jegyző.

Ugyanilyen irányu a kérés a többi helyre is, a mely decz. 23-án el is küldetett minden helyre.

Szász Béla.

Egyházi élet.

Fr. Herman Bonifác diaconust, Herman György helybeli festő fiát, Majláth püspök a napokban házi kápolnájában áldozó papnak felszentelte. Az új pap első szt. miséjét a helybeli szent Ferenc-rendiek díszes templomában karácson második ünnepén mondotta Jung-Cseke Lajos apát és a helybeli papság részvételével.

Protestáns estély. A következő sorokat vettük: Az 1902. január 12 én tartandó protestáns felolvasó estély sorrendje: Gyülekezeti ének. Szaval Nosz Ilonka k. a. Solót énekel zenekisérettel; Varró Mariska k. a. Felolvas: Ravasz Árpád tanár. Énekel a prot. vegyeskar. Szaval: Bódi Dénes. Gyülekezeti ének. Elnökség.

Külömfélék.

Ujévi tisztelegések.

Feltűnően meleg volt az ujévi üdvözlés, mely a vármegyeházban lefolyt e hó 1-én. A vármegye és város tisztviselői kara teljes számban gyűlt össze s Damokos Andor dr alispánnal élén, ünnepi díszben vonult kishalmágyi Hollaky Arthur főispánunkhoz, hogy őszinte szívből jövő üdvözlését nyilvánítsa a közszeretben álló főispán és emberbarát előtt. A tisztviselők érzelmeit ezuttal Lázár gróf főjegyző tolmácsolta a következő beszéddel:

„Méltóságos főispán ur!

Udvarhelyvármegye és Udvarhely város tisztviselői kara megjelent Méltóságod előtt, hogy a beállott új év alkalmából legjobb szerencse kívánatait kifejezésre juttatva, egyuttal arra kerje Méltóságodat, hogy ezen alattvalói hódolatteljes jó kívánságot alkalmas módon a legmagasabb trón zsámolyához juttatni kegyeskedjék.

Nem feledkezünk meg ugyanezen alkalommal arról sem, hogy az ország sorsát oly bőbesen intéző, magas kormány további működéséhez Isten segédelmét és áldását kérve, tiszteletteljesen üdvözöljük s egyuttal Méltóságodat ennek kegyes tolmácsolására is felkérjük.

S ha lelki szemünk messzre megpihenve szívünkben ezen érzelmeket keltik fel sajnunkra ezen jó kívánságokat adják -- ugy nem mulaszt-hatjuk el, hogy Méltóságodra, ki hozzánk oly közel áll, ki vármegyénkben a béke apostolaként jelent meg, ki nagy szigorral, de nem kevesebb szeretettel törvényesen -- de a legnagyobb méltánossággal kormányoz, mondom nem mulaszt-hatjuk el, hogy a beállott új évben Istennek bőbesen kegyelmét és áldását kérjük.

Kérjük egyuttal a magunk részére is Méltóságodtól azt, hogy eddigi jóindulatát és szeretetét tisztikarunkkal szembe megtartani méltóztassék -- melynek ellenébe igérjük mi, hogy a közjavára legjobb tehetségünkkel mindenkor szolgálatra készen állunk.

Ez fogja minden ténykedésünket irányítani, melynek alapján a legszebb sikert remélve óhajtjuk, hogy a Mindenható Méltóságodat családja öröme, vármegyénk javára s az ország díszeré sokáig éltesse.”

A lelkes éljenzéssel kísért beszéd után Hollaky főispán emelkedett hangon, érzésteljesen szólt a tisztviselői karkoz, mondván:

„T. uraim!

Koronás királyunk Ó felsége iránt kifejezett hódolatteljes üdv- és szerencsekívánataikat a beállott új év alkalmából örömmel fogom illetékes felsőbb helyen tolmácsolni és legfelsőbb helyre juttatni. Ugyszintén a magas kormány iránt nyilvánított tiszteletteljes üdvözlésüket is készséggel fogom a Ministerelnök urnak tudomására hozni.

Hálás érzelmeikkel fogadom és köszönöm az irántam kifejezett jó kívánatokat.

Az elmúlt évben vármegyénk közéletében igen nevezetes esemény volt az általános tisztújítás, melynek előkészítése alkalmával eleinte úgy látszott, mintha felhők tornyosulának közéletünk láthatárán. De az az áramlat, mely az egyetértő, békés munkálkodás lehetővé tette érdekében közönségünk körében mindinkább tért hódít, ez alkalommal is üdvös hatást gyakorolt s ennek következtében a felhők elvonultak, a láthatár megtisztult s önök zavartalanul érezhették a közbizalom jótékony melegét. Örülök, hogy a közönség bizalma önöket tisztelte meg, kiknek munkásságát, buzgalmát és szorgalmát alkalmam volt 2 és fél éven át megismerni, kipróbálni.

T. uraim! Az önök tevékenységétől, közreműködésétől függ vármegyénk jóléte. A vármegyei közigazgatási tisztikar szervezete nem olyan holt gépezet, melynek erejét a gépkezelő fűtőanyaggal adja meg; hanem egy élő szervezet, mely akkor erős és egészséges, ha minden tagját az a testületi közszellem hatja át, mely ébren tartja, fokozza a kötelességteljesítés vágyát, a közérdek előmozdítására irányuló törekvést és azt az ambíciót, hogy ezen testület a közönség javára munkálkodjék.

Ápolják ezért jövőre is ezt a közszellemet, hogy méltók legyenek a bizalomra, melylyel a közönség önöket megtisztelte. Szívemből kívánom, adjon a Mindenható Önöknek testi és szellemi erőt és munkakedvet, hogy elvállalt feladatukat sikeresen teljesíthessék.

Megköszönve szives jó kívánságukat, szívem mélyéből kívánok mindnyájuknak: Boldog új évet!

A helyeslések- és éljenzésekkel többször félbeszakított beszéd mély hatást keltett a tisztviselői karban, mely innen Damokos dr alispán irodájába sereglett. Itt is Lázár gróf főjegyző mondott igen tartalmas beszédet, mely így hangzik:

„Tisztelt alispán ur!

Kevés változással ismét a régi tisztikar jött új év alkalmából alispán urhoz tisztelegni -- s legjobb szerencse kívánatait kifejezni.

Szabadjon azonban kis kitéréssel saját keblő ügyeinkkel is foglalkoznom, hisz családias jellegben vagyunk együtt s alispán ur bizonyára szeretettel fogadja őszinte megnyilatkozásunkat.

Ez a ma beköszöntő új év -- ugy gondolom, hogy a közigazgatásban egy új korszak kezdetét jelenti, mert az általános politikai élet mostani csendessége alkalmat ad az ország sorsát irányító törvényhozás és kormányzatnak arra, hogy a béke aegise alatt megoldja mindazon kérdéseket, melyek a közállapotoknak nemcsak elméletileg szép képét festik meg, de gyakorlatilag is javulását jelentik.

Ezek között első rendűnek tartom a közigazgatás rendezését, mely az autonomia épségben tartása mellett is lehetővé teszi azt, hogy pályánkra örömmel s kétségeskedő aggodalom nélkül lépjenek ifjaink, kiknek kezébe egyuttal a nép s vele a haza boldogulásának sorsát nagy részben letéve hiszem, tudom és vallom.

Felesleges felsorolni mindazon élet nyilvánlatokat, hol a közigazgatás jelentkezik, mert könnyebb rámutatni arra, hol a közig. igénybe vétele nélkül bontatnak ki a jogélet összekuszált szálai, s ha összehasonlítjuk a teljesített szolgálatot az érette nyert javadalmazással, -- a folyton felhangzó s rendszerint alaptalan gáncsozkodást a vékonyan kijutó elismeréssel, ha számitásba vesszük a nehéz előlépési viszonyokat s a választási esélyek folytán az állások bizonytalanságát, -- akkor méltán tehetem fel a kérdést, vajjon modern államban türethető-e továbbra is ezen állapot?

En hiszem, hogy a 12-ik óra ütött már -- én bízom a nagyméltóságú Miniszterelnök ur ismert programjának mielőbbi megvalósulásában s ha felhoztam is az elmondottakat, az nem azt teszi, hogy talán alispán ur ne számíthatna eddigi munkásságunkra és ügybuzgalmunkra -- hanem szükségét láttam felhozni azért, mert a mienknél nagyobb javadalmazást élvező állami tisztviselők országos mezzalmából mi csendesen kimaradván -- hallgatásunk -- igen könnyen azt a hitelt ébreszthetné a távoli szemlélőkben, hogy mi rózsás viszonyok között, meglegedetten élünk.

Tehát ha felhoztam tettem azért is, hogy alispán urnak adandó alkalomra erőt és alapot kövessünk ahhoz, hogy a tisztikar érdekében szokott jóindulatával szavát felemelhesse.

És most midőn a további munkássághoz Isten segédelmét és áldását kérem -- egy pillanatra megállok Szabó Farkas tisztársunk emlékénel -- és sirhantjára meggyújtom a visszaemlékezés kegyeletes világát.

Vajha kik együtt indulunk most szép reményekkel egy új cyclus kezdetén, -- annak vegeztével a jól teljesített kötelességre is együtt és meglegedéssel pillanthatnánk vissza.

Most pedig fogadja alispán ur mindannyiunknak ígérését, hogy érdekünkben tarusított jóakaró támogatásáért -- belénk helyezett s a mult tapasztalataira alapított bizalmáért -- mint hű katonák vezérüket -- hiven, odaadással és szeretettel fogjuk mindenkor követni.

Hogy pedig az elébe szabott feladatokat továbbra is sikeresen megoldhassa -- Isten kegyelmét és segédelmét kérve -- kívánjuk, hogy alispán ur meglegedésben sokáig éljen!”

A helyesléssel fogadott beszéd után Damokos Andor dr alispán a következő meleg, szeretetteljes beszéddel válaszolt:

„Kedves barátaim!

Fogadjátok legőszintébb köszönetemet, hogy a beállott új év alkalmából jókívánságaitokkal felkeresni szivesek voltatok s engedjétek meg, hogy egyuttal legőszintébb örömet fejezzem ki a felett is, hogy az új cyclus a régi vármegyei tisztikart ugyszólva minden változás nélkül találja együtt.

S midőn titeket, mint kipróbált erőket magam előtt látlak, önkéntelenül is azon felhők tolnak előmbé, melyeket az igen tisztelt

kotok jelezni szives volt s melyeknek megoldása ezen tisztikar vállaira nehezu. Magam is azt akarom, hogy a most kezdetet vett uj évvel a vármegyei közigazgatásnak egy új korszaka vegye kezdetét. Magas kormányunk már megindította a reform törvények sorozatát. Részből immár életbe van léptetve a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvény; tárgyalás alatt áll a vármegyei pénztárak államosításáról szóló törvény s előkészítve vannak az általános nagy reformnak alapjai is, melyek keretében a garanciális és szervezeti kérdések részletes megoldást fognak nyerni. Kétségtelennek tartom, hogy a már meglévő törvények életbeléptetésével, valamint a már meghatározott alapokon felépítendő új törvények megalkotásával nem csupán a vármegyei tisztviselői karra nézve jelenleg fennálló, sok tekintetben előnyösnek nem mondható helyzet fog kedvező megoldást nyerni, de éreztetni fogják azok üdvös hatásukat a közigazgatás minden ágazatában, annak egész vonalán.

Igen helyesen mutatott reá a tisztelt főjegyző ur a vármegyei tisztviselők javadalmazásának a feladatokkal és teendőkkel arányban nem álló kedvezőtlen voltára. A vármegyei tisztviselőket az állami tisztviselők által felvetett ez irányú kérdés tárgyalásánál általában a legnagyobb szerénység jellemezte, dacára, hogy helyzetünk azokénál még rosszabb. Ezen szerénység azonban meghozta és meg fogja hozni a maga gyümölcseit. Hiszen mindnyájan ismerjük azon actiót, mely a belügyi kormányzat részéről ez irányban már évekként megindított s csak a most lefolyt évben is volt alkalmunk tapasztalni azon atyai gondoskodást, melylyel Belügyminiszter ur ó nagyméltósága, ugyszólva önként jövő elhatározásából, minden speciális kéresem nélkül, a javadalmazások egy részét a viszonyok ismerete folytán emelni kegyeskedett. Sőt jelezhetem azt is, — hiszen mostani családiás találkozásunk bizalmas jellege ezt megengedi — hogy tudomásom szerint a vármegyei tisztviselők fizetésének rendezése állandó és egek sorára előre fokozatosan terve vett gondoskodás tárgyát képezi — s így e tekintetben is bizalommal nézhetünk a jövő elébe.

Működésünk sikeres volta érdekében azonban hangsúlyoznom kell részéről is a testületi szellemnek azon ápolását, melyet szeretett főispánunk most elhangzott beszédében oly szépen kifejtett. Minden alkalommal, midőn hozzátok testületileg szerencsém volt, hangsúlyoztam már s ez alkalommal is ismételnem kell, mert azt szeretném, hogy ugyszólva mindeniknek vérebe menjen át — hogy együttműködésünk szilárdságát az egymás iránti bizalom adja meg. Arra kérék mindnyájukat, hogy bennem, ne csupán a hivatali főnököt tekintsetek, kinek épen azért, mert a vármegye bizalma ezen tisztikar vezetését és az ezzel járó hatalmat a kezébe adta, módjában és szerintem kötelességében is áll tisztviselőtársainak helyesen felfogott érdekeit mérlegelni, jogos törekvésének tért nyitni, de a jóbarátot is, ki esetleg tanácsaival, közbenjárásával mindig és minden ügyekben segítségetekre áll.

Kérve tehát a közös munkában közös támogatásokat s újlag megköszönve szives megjelenéseket ugy nektek, mint családoknak a legboldogabb új évet kívánom.

Lelkes éljenzés kísérte az alispán választást, mely után a tisztelgők szétesztek.

Hollaky főispánnál a vármegye és a város tisztviselői karán kívül: a főreáliskola tanári kara Solymossy Lajos dr igazgató vezetésével; a kir. pénzügyigazgatóság Roediger Gyula pénzügyigazgató-helyettes élén; a kir. tanfelügyelőség Balogh István kir. tanfelügyelő vezetése mellett tisztelgett. Jókivánataikat kifejezték még: Diószeghy Samu az építészeti hivatal részéről, Diemár Károly kir. ügyész, László és Voith dr kir. trvszki bírák, Weinberger Fanni igazgatónő, Lányi Imre posta- és távirafőnök és még igen sokan.

— **Az év kezdetén.** A „Székely-Udvarhely“ mai számával nyolczadik évfolyama veszi kezdetét. Új alakban, de régi és erős kitartással megőrzött programjával indul útjára hét éves múlt után a beállott új évben. Bizalommal fordulunk tehát közönségünkhöz s kérjük, hogy ugy a maga részéről, mint saját körében jövőre is azzal a bizalommal, szeretettel, áldozat-

készséggel támogassa, pártolja a „Székely-Udvarhely“-et, melyet hét év óta gyakorolt s melylyel igaz, mély hálára kötelezett bennünket. Ha minden olvasónk maga mellé még egy egy hivat támogatónak megnyer, azzal csakis a közérdeknek tesz szolgálatot, a melyet mi pártatlanul, felekezeti színezet nélkül s lehetőleg még fokozottabb mértékben ohajtunk ezután is szolgálni. Ehhez kérjük előfizetőink és munkatársaink szives támogatását s az előfizetések mielőbbi beküldését. A „Székely-Udvarhely“ előfizetési ára marad a régi, mely a lap czimoldalán olvasható.

— **Tanfelügyelő változás.** Sándor Mózes kir. tanácsost, vármegyénk veterán tanfelügyelőjét a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter — saját kérésére — nyugdíjazta s az így megüresedett vármegyei tanfelügyelői hivatal vezetésével Balogh István sopronvármegyei kir. s.-tanfelügyelőt megbizta. Az új tanfelügyelő állását már elfoglalta és hivatalos működését megkezdte. Midőn érdemekben gazdag, szelid lelkületű tanfelügyelőnként a magunk és vármegyénk tanításának nevében is bucsú veszünk, őszinte szívből ohajtjuk, hogy jól kiérdemelt nyugdíját sokáig élvezze és közügyeink vezetésében, irányításában ezután is méltó része legyen. Ugyszintén kívánjuk az új tanfelügyelőnek is, hogy csakhamar minden irányban közszeretettel, elismerés és siker kövesse működését vármegyénk népnevelésügyének előbbre viteleiben.

— **Esküvő.** Simonek Gothárd dévai m. kir. erdész december 30-án vezette oltárhívó Novák Károly bírtokos kedves leányát városunkban.

— **Megerősítés.** Az igazságügyi m. kir. miniszter Beszterczey István dr. helybeli kir. törvényszéki aljegyzőt ezen állásában megerősítette.

— **Kinevezések.** Hollaky főispán Szibian György vármegyei iktatót a Nagy Ferencz nyugdíjazásával megüresedett helyre vármegyei irodatisztnak, Ungváry Lajos vármegyei irnokot pedig vármegyei iktatónak nevezte ki.

— **Új utbiztos.** Vármegyénk főispánja Kerekes Istvánt a székelykereszturi járásba utmesternak nevezte ki. Az új utmester az év utolsó napjaiban tette le hivatali esküjét.

— **Altisztek táncestélye.** A helyben állomásozó es. és kir. 82. gyalogezred 1. zászlóaljának, pótzászlóaljának és a m. kir. csendőrségnek altisztei által e hó 23-án (csütörtökön) a Budapest-szálló dísztermében rendezendő, műsorral egybekötött zártkörű táncestélyére a meghívók szétküldése már kezdetét vette. A kik netalán tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, sziveskedjenek a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalánál bejelenteni.

— **Székely kongresszus.** Székely kongresszusról beszélnek sűrűn a lapok, a Székely Társaságok, E. K. E. és székely képviselők mozgalmával kapcsolatosan. Meg is állapodtak jórészt már abban, hogy egy kongresszuson tárgyalandók volnának mindama bajok, melyek a székelység megmentése céljából sürgősek és fontosak, csak az idő, hely és résztvevők kívánságainak és munkakörének összeegyeztetése felől foly vita. Az E. K. E., mely e kérdésben tagadhatatlanul elő jár s legtöbb adozattal és munkával készületi a kongresszus útját, az anyag rendezése felől tárgyal a szaktestületekkel. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az E. K. E.-hez átiratot intézett, amely az anyag rendezését és általában a kongresszus tárgysorozatát illetőleg fontos adatokat tartalmaz.

— **Halálozások.** Városunk legtöbb középületén gyászlobogó van. Kovács Mór dr tehetséges fiatal ügyvéd, városunk képviselőjének, vármegyénk törvényhatósági bizottságának, valamint több közintézménynek tevékeny tagja, e hó 3-án hirtelen elhalt. Temetése ma d. u. lesz. Haláláról a család következő gyászjelentést adta ki: „Alólirottak mélyen megrendülve a rettenetes csapás felett, szomorú szívvel tudatják, hogy a szerető édes apa, a gondos és jó férj, odaadó testvér, rokon és barát dr Kovács Mór ügyvéd, f. év január hó 3-án d. u. fél 3 órakor, életének 39-ik évében, rövid, de kinos szenvedés után megszűnt elni. A drága halott hült tetemét f. hó 5-én d. u. fél 3 órakor fogjuk a helybeli ev. ref. temetőben ev. ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni. Megmérhetetlen a veszteség s a sajtó sebet csak a viszontlátás reménye enyhíti. Székely-Udvarhely, 1902. január hó 3-án. Özv. dr Kovács Morné, szül. Szabó Perzsi, neje. Laczi,

Ilonka, Margit, Perzsi és Emma gyermekei. Tamás Károlyné, szül. Kovács Ilona, Kovács Domokos, dr Kovács Gábor, testvérei. Tamás Károly, sógora, dr Kovács Gáborné, szül. Léstyán Janka, sógorónője. — Szentgerliczei Gagyhy Elekne, Gagyhy Elek 48-as százados özvegye az év utolsó napján, december 31-én, 86 éves korában meghalt. Két fia és leánya: László, Lajos és Julia, unokái, dédunokái és kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése 1902. január 2-án, Etéden, az ev. ref. vallás szertartásai szerint történt. Áldás és béke hamvaira!

— **Műkedvelői színelőadás.** Folyó hó 12-én Ége községekben az „iskolai harmonium“ alapja javára, színelőadással egybekötött táncmulatság rendeztetik, melyre a t. közönséget ez uton is meghívják a derék székely műkedvelők. Színre kerül: Szigligeti Ele „Czigány“ cz. 3 felvonásos kitéző színműve. Igazán ohajtandó lenne, hogy bár a vidék közönsége — mostani pártfogásával még több buzgalomra és kitartásra ösztönözne e tisztán székely ifjakból alakult műkedvelői társaságot.

— **A küüllökeményfalvi** róm. kath. plebánia vezetésére, helyettes lelkeszi minőségben Németh Gyula lelkész van kirendelve.

— **A helybeli „Jóteköny Nőegyesület“** fillérestélyeit újlag f. hó 8-án, az az szerdán este kezdi meg. Dorosné és Gondáné Steinburg Irén rendezik a következő programmal: A szokott zenei számokon kívül felolvas Becsek Aladár. „Már alszik“ francia vigjáték egy felvonásba a következő szereposztással: Chaponnier ur: dr Soó Rezső ügyvéd. Georgette szobaleány: Madarász Irén. József inas: dr Szöllösi Ödön. Melodráma „Hajnal uram“. A költeményt írta: E. Kovács Gyula, a zenéjét szerzette: Zathuretzky Berta, előadják: Varró Berta és Márton Árpád.

— **Ingyenes előadások.** Az iparosok részére — a mult évihez hasonló — ingyenes előadások lesznek városunkban. Az első ilyen előadás e hó 12-én (vasárnap) d. u. pontban 2 órakor, a polgári önképzőkör nagytermében veszi kezdetét s azon Fejes Áron ev. ref. koll. tanár „Képek a magyar családi élet multjából“ czimen fog előadni.

— **Szent Antal kenyere.** A székelyudvarhelyi szent Ferencz-rendiek templomában elhelyezett Szent Antal perselyébe az 1901-ik évben befolyt kegyes adományokból a székelyudvarhelyi szegények között valláskülönség nélkül kiosztott 3588 kenyér. Szent Antal szegényei nevében legyen hálás köszönet e helyen is minden kegyes adakozónak.

— **Tartalékos tiszteknek és hadapródoknak** szükséges egyenruhákat és felszereléseket előírás szerint legjutányosabban és szolid kivitelben készít Falkenflug és Gottlieb egyenruházati és hadi felszerelési intézete Budapest, IV. Váci-utca 34., Klutild főhercegnő ő es. és kir. fensége palotájában. Árjegyzéket és egyéb felvilágosítást ingyen és bérmentve küld ezen elsőrangú és megbízható czég. 2-7

— **Lövöldöző tanító.** Sajnálatos esetről értesítik lapunkat. Bradt Károlyné magyarhermányi tanító nő hálósobájának ajtójára decz. 29-én éjjel négyszer rálöttek. A nyomozat rendén minden jel arra irányult, hogy J. J. ottani tanító követte volna el ezt a mindenesetre megrovást érdemlő tettet. A löfogyvert a csendőrség elkobozta.

— **Tenyészállatok beszerzése állami támogatás mellett.** A m. kir. földmívelési miniszter felhívta a vármegyei törvényhatóságokat, miszerint a községek előjáróságait azonnal utasítsák, hogy a mennyiben a községek a köztenyésztésben mutatkozó bika- és kan-szükségletüket az 1902. évi tenyészévedra állami közvetítés és támogatás mellett ohajtanak fedezni, ily irányú kérelmükkel mielőbb, legkésőbb azonban márczius hó végéig forduljanak az illetékes m. kir. állattenyésztési kerületi felügyelőséghez. Megjegyzendő, hogy az állami közvetítéssel kiosztott tenyészbikákra nézve, a már eddig is érvényben volt részletfizetés, valamint szegényebb sorsu községeknek nyújtandó árendemény kedvezményén kívül, az 1902. évre nézve még az iránt is rendelkezett a miniszter, hogy a kiosztott bikák az átadástól számított egy évre az államkincstár terhére, ellenben a községek javára mindennemű elhullás és kényszervágás esetére biztosítottak.

— **Általánosan tudott dolog,** hogy mindennemű köhögés és tüdőbajnál kiváló jóhatása a

csukamájolaj, melyet az orvosi kar különösen azóta rendel, a mióta Zoltán Béla budapesti gyógyszerész a minden gyógyszerárban kapható teljesen szag és íz nélküli Zoltán-féle csukamájolajat forgalomba hozta.

— **Letört bimbó.** Ifj. Kádár Lajos birtokos és neje Csiki Berta kis fia Lajoska, életének 4-ik évében, e hó 4-én elhalt Gyepes községben. Temetése ma (vasárnap) d. e. 11 órakor lesz az unitárius vallás szerint.

— **Értesítés.** A kolozsvári Ferencz József m. kir. tudomány-egyetemen az 1901—2-dik tanév II. felére a beiratkozások a tanulmányi-, fegyelmi- és leczképezés-szabályzat 24. §-a értelmében 1902. évi január hó 7-én kezdődnek, ugyanezen hó 18-ig bezárólag tartatnak.

— **A kivándorlás megakadályozása érdekében.** A m. kir. belügyminiszter már a múlt évben kötelezte a törvényhatóságokat, hogy ha egyes helyeken a kivándorlás oly különös okokra volna visszavezethető, melyek valamely kormányhatósági vagy törvényhozási intézkedés által orvosolhatók volnának, ez iránt az illető helyre tüzetesen indokolt felterjesztést tegyenek. Most körrendeletileg értesíti a törvényhatóságokat, hogy a kereskedelemügyi miniszter az összes kereskedelmi és iparkamarákat felhívta, hogy a kivándorlási mozgalmak mélyebben fekvő okainak felderítésében kerületük törvényhatóságainak kezére járjanak s az orvoslás módjainak megjelölésében s magában az orvoslásban is törvényszerű hivatásukból kifolyólag tettel és tanácsal közreműködjenek.

— **RÖVID HIREK.** Erzsébet királyi hercegnő lakodalma január 27-én lesz, esküvője után Veldeszbe utazik, innen Olaszországba s néhány hét után állandó lakhelyére Prágába. — Apagyilkosság. Hergő sopronmegyei községben Szabó Imre jómódu gazdát meggyilkolta a fia s azután elmenekült. A csendőrség keresi. — A cigány muzsikusk ellen. A bécsi artisták gyűlést tartottak, a melyen, tekintettel a magyar ifjúságnak a német orfeumokkal szemben való magatartására, elhatározták, hogy a cigányzenészeket ők is bojkottálni fogják, viszonzásul. — Családi dráma. Szegeden, Gangeru József mozdonyvezető feleségével összeveszt s az elkiseredett asszony elszaladt hazuról és a pályaházba berobogó vonat elé feküdt. A vonat agyongázolta, úgy, hogy pár óra múlva meghalt. — Munkátlanosok. Aradon, a vaggongyár igazgatósága ötszáz családot bocsátott el a szolgálatából, kik most az éhhalállal küzdve, válságos helyzetben vannak. Mint írják, oka a munka esőkkenése, a mely feleslegessé tette alkalmazásukat. — Benzozeve. Novy, amerikai tanár felfedezte a pestis, kolera es tifuszt pusztító szerumot, melynek a neve: benzozeve s az emberi szervezetre absolute nem káros.

Közgazdaság.

A gazdasági munkások segélypénztára.

— Az első esztendő. —

Még csak egy éve annak, hogy az 1900. XVI. t.-cz. alapján életbe lépett az Országos Gazdasági Munkás- és Cseledegysegélypénztár. Mikor ez az emberbaráti intézmény megkezdte üdvös működését, mindenféle igaz örömmel fogadták a magyar gazdasági munkások — a föld népének — ezt a leghivebb jó barátját.

Az új törvényt csakhamar elneveztek a szegény ember törvényének, mert a józan magyar munkás gyorsan belátta, hogy ezt a törvényt csakis az ő javára alkották és fölismerte azt is, hogy egyedül ennek a törvénynek köszönheti, hogy most már biztosíthatja magát afelől, hogy előregedésére, munkaképtelensége idejére, nem kell koldusbotot fognia.

Ez a törvény senkire sem erőszakolja, hogy tagja legyen a segítő-pénztárnak. Kinek-kinek kényére hagyja, hogy beiratkozik-e vagy nem iratkozik be a segítő pénztárba. A törvényhozás bölcsen járt el, amidőn abból indult ki, hogy akarata ellen senkin sem fog az új törvény segíteni.

A józan magyar munkás saját sorsának maga a kovácsa. Nem szereti a minden áron való gyámokodást. Maga akarja megkülönböztetni a jót a rossztól és most is bebizonyította, hogy szívesen sorakozik az egyedül az ő javára életbe léptetett intézmény véd-zárnyai alá, mert a saját szemével látja, hogy ez az emberbaráti intézmény az ország legtávolibb vidékein is milyen nagy gonddal apolja és istápolja azokat a gazdasági munkásokat, kik segélyre szorulnak.

A segélypénztár egy évi működése világosan bizonyítja, hogy a föld népét gyakran éri olyan baj, mely őt munkaképtelenné teszi és gyakran fordulnak elő olyan balesetek, melyek a földmives nép családját örökre megfosztják a kenyéreleresettől.

Még csak egy esztendeje, hogy a segélypénztár hasznos működését megkezdte és már eme rövid idő alatt 760 földmives jutott abba a szomorú helyzetbe, hogy jótéteményét kénytelen volt igénybe venni. A segélypénztár minden egyes esetben gyorsan gondoskodott a bajba jutott ember gyógykezeléséről és anyagi támogatásáról, hogy betegsége ideje alatt ne legyen kénytelen családjával együtt az irgalomkenyeren tengődni.

A beállott baleset 58 földmivelőt megölt. Mind az 58 esetben a család a legnagyobb nyomorban maradt hátra. A segélypénztár központi igazgatósága sürgősen intézte el az özvegyek kerelmét es minden egyes esetben 400—400 koronát szolgáltatott át a nyomorral küzdő családnak.

A beállott baleset a segélypénztár tizenhat tagját, a megejtett orvosi vizsgálat szerint, mindenkorra munkaképtelenné tette. Ezekben az esetekben a központi igazgatóság színtén a legméltányosabban és a legnagyobb gyorsasággal intézkedett és ma már mind a 16 munkaképtelenné vált tag élete fogytáig részesül a törvény által előírt anyagi támogatásban.

Ezek a számok világosan beszélnek és egytől-egyig hirdetik ennek az emberbaráti intézménynek szükséges voltát.

Világosan látható ezekből a számokból, hogy a segélypénztár rövid fennállása óta is már sok szerencsétlen embert mentett meg a koldusbottól és számos özvegyet mentett meg a kétségbeeséstől.

Az emberbaráti intézmény üdvös működése bizonyítással az oka annak, hogy a segélypénztár tagjának száma olyan gyorsan emelkedik. Mert eltekintve attól, hogy az 1900. XVI. t.-cz. 8. §-a alapján a gazdák által kötelezőleg biztosított cseledek száma mintegy 500,000, a segélypénztárba beiratkozott rendes és rendkívüli tagok száma is már elérte a 13,000-et.

A segélypénztár igazi emberbaráti működése buzdította bizonyítással arra a királyi hercegeket, főrendeket, a képviselőház tagjait, nagybirtokosokat, a külföle kulturális penzintezéseket, a varmegyéket és községeket, hogy olyan nagy számban csoportosuljanak a segélypénztár alapító tagjai sorába. És bizonyítással ez az oka annak is, hogy az év végéig beiratkozott 1000 alapító tag 150,000 koronával gyarapította azt a vagyont, melynek egyedül az a hivatása, hogy a föld népét támogatassa, istápolja.

Birtokvétel. Ugron Gábor ábrahámfalvi birtokát decz. 30-án ábránfalvi Ugron István alexandriai cs. és kir. konzul részére Bánffy János báró 37,000 koronáért árverés útján megvette. A birtok 212 hold és 832 □-öl.

Hivatalos rész.

Pályázat ülnöki állásra. Udvarhelyvármegye főispánjától. Sz. 955—901. főisp. Pályázati hirdetés. Udvarhelyvármegye központi árvászekénél egyik ülnöki állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást évi 2200 korona fizetéssel és évi 500 korona lakbérilletményvel elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 5. §. VIII. pontjában előírt képzettségüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati keresüket hozzám 1902. évi márczius hó 31-ik napjáig adják be. — Székely-Udvarhelyt 1901. évi december hó 24-én. — Hollaki, főispán. 1—3

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 18233—901. alisp. Felhívás a m. kir. mezőgazdasági muzeum ügyében. M. kir. földmívelésügyi miniszter ur 1896-ik évben megalapította Budapesten a mezőgazdasági muzeumot. Ezen muzeumnak egyik legszobbb és legfontosabb feladata, hogy mezőgazdasági irodalmunk történeti fejlődését, jelen állását és haladását feltüntető szakkönyvtárt létesítsen. Ennek létesítése csak is úgy lehetséges, ha a gazdaközönség a birtokában levő mezőgazdasági irodalmi termékeket a m. kir. mezőgazdasági muzeum tudomására hozza és a birtokában levő s bármely nyelven megjelent gazdasági szakmunkákat ajándékképp, vagy mérsékelt áron a muzeum könyvtárának átengedi. Felkérem Udvarhelyvármegye gazdaközönségét, hogy a birtokában levő hazai mezőgazdasági termékek, könyvek, füzetek, újságok, folyóiratok: továbbá kéziratok, oklevelek, régi számadások, térképek, tervjazok, képek, fényképek, régi pecsétnyomók, pecsétek, érmek, egyéb emléktárgyak kimutatását vagy ismertetését a m. kir. mezőgazdasági muzeum igazgatóságának (Budapest, Kerepesi-ut 72. sz.) sziveskedjék megküldeni s egyidejűleg jelölni, hogy azokat mily feltételek alatt hajlandó a muzeumnak átengedni? — Székely-Udvarhelyt, 1901. évi december hó 30-án. — Dr Damokos, alispán.

Ménlovak szétosztása. Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 18064—901. alisp. Közhírré tétel, hogy az állami méntelepekben elhelyezett méneknek az egyes állomásokra való szétosztása Sepsí-Szent-György állomásról 1902. évi január hó 16-án fog megtörténni. — Székely-Udvarhelyt, 1901. évi decz. hó 27-én. — Dr Damokos, alispán.

Felfogott kanczacsikó. Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 16901—901. alisp. Valamennyi község előljáráóságának. Közhírré tétel végett értesitem, hogy az oroszhegyi havason „a küküllői tanyán” ezeltől 5 héttel egy sötétpej kancza-csikó két éves kora, melynek farka szürke, felfogott. — Sz.-Udvarhelyen, 1901. évi december hó 31. Dr Damokos, alispán.

Elővedt csikók. Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 16997—901. alisp. Valamennyi község előljáráóságának. Közhírré tétel végett értesitem, hogy e hó 13-án a közlegelőről zombori lakos Balazs Andrásnak 1 dró 3 éves feketeaszörű, a ballarán 5 belyegű kancza csikója; Gábor Jánosnak 1 dró 4 éves pro-pej szörű, a jobb farán 5 belyegű kanczacsikója elővedt. — Sz.-Udvarhelyen, 1901. évi december hó 31-én. Dr Damokos alispán.

Elveszett sertészedula. Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 16844—901. alisp. Valamennyi község előljáráóságának. Közhírré tétel végett értesitem, hogy szent-erzsébeti Szávuj Mihályné folyó évi november hó 2-án Székely-Keresztúron egy dró 2 éves fehér szörű gönne-sertésről november hó 1-ről 90271. törvh. és 931—901. közs. szám alatt kiállított járlatát elveszítette. — Sz.-Udvarhelyt, 1901. évi december hó 31-én. Dr Damokos, alispán.

Szerkesztői üzenetek.

B. u. é. k. Előfizetőink, munkatársaink és személyes jóbarátaink köréből oly számos üdvözlések jöttek lapunk szerkesztőségéhez, hogy azok legnagyobb részére — elfoglaltságunk miatt — teljes lehetetlen volt válaszolnunk. Epen azért e helyen mondunk köszönetet a szíves megemlékezésért és kívánunk boldog új évet mindnyájuknak s őszinte szívből viszont üdvözlőjük. Köszönjük az előlegezett bizalmat.

Hunor Bpest. Köszönjük. Vártuk és várjuk. Mindenkor örömmel üdvözlőjük szerény körünkben. A „Közgazdasági bajaink” jövő számunkra maradt. **F. D. Korond.** S. J. munkatársunk köszöni a szép elismerést s viszont üdvözlését küldi.

Szerelmi vallomás -át itt adjuk; legyen marának is „karácsonja”. Hátha jót teszünk vele; meglágyul szive a „lányasszony”-ának.

Fejemet imáron rég furja valami Szeretném-es nem-es okát megvallani. Mint az eszima, mikor rámára felverem, Ha szólni készülök úgy szorul kebelem.

Láthatta lányasszony, hogy ne látta volna Mily epedve néztem gyakran alattomba, Miatta oly fakó színe az orcámnak. Mint az eszima, kit rég nem suviszokolának.

Mikoron még gyöngye inas gyerek voltam Sokszor ha a boltból szurkos fonált hoztam Csak hogy megláthassam nagy kerülőt tettem S az lányasszonyékat utamba ejtettem.

Bezzeg ha elkéstem, volt ne mulass érte Lábszuját a majsztrom mikoron rám mérte. De vigasztalás volt én árva lelkemnek Nem magamért, de az lányasszonyért vernek.

Azóta nincs nyugtom, nincs vigasztalásom Szembehunyva is csak a lányasszonyt látom Még az munka semmegy, meg vagyok igazve, Veszett fejsze már az világ rejám nézve.

Mikor eszimatapult lapitok mustával, Eszem foglalokzik gyönyörű magával. Mily kemény az a bőr, így töprenkedem én, Az lányasszony szive épenség oly kemény.

De imáron kérem, tovább ne kinozzon Fogadja el szivem az drága lányasszony. Szeressen maga és legyen feleségem, Ez kadenciára lenne nagy szükségem.

Ha pediglen árván marad a szerelem Oh lányasszony akkor tudom mit kell tennem Van még egy bőrvágó dikics ez világon Egy riszantással: az torkomat elvágom.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillért, vastagabb betűvel 8 fillért közli a kiadóhivatal.

36 és olcsó asztali és csemegeborok Székely-Udvarhelyt Főrenyel Gyulánál kaphatók.

Valódi bort venni akarók kérjenek árjegyzéket Székely Borkereskedéstől Sz.-Keresztur.

Kiűnő minőségű friss tea-sütemény kapható naponta Ernst György cukrászatában Székely-Udvarhelyt.

Kiadó lakás. Atilla-utcában 447. sz. a egy különálló uri lakás 1902. apr. 24-től hasznosbérbe kiadandó. — Értekezhetni lehet Kóbori Ferencz szakiskolai műveletivel.

Egy felfedelü kevésbé használt kocsit olcsón eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Hirdetések.

Eladó 540 szál 15—30 cm. tövástagságú és 7—10 méter hosszú tölgyfa Kovács Domokosnál Székely-Udvarhelyt, Szent-Imre-utca.

Sz. 705—1901. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelykereszturi kir. járásbírószág 1901. évi V. 315/1. számú végzése következtében dr. Novák István kolozsvári ügyvéd által képviselt Mezőgazdasági bank és tak. p-nziár részv. társaság javára özv. Nemes Jánosné rugonfalvi lakos ellen 200 K és 600 K s jár. erejéig 1901. évi nov. hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1030 koronára becsült következő ingóságok u. m.: többféle házi butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a székelykereszturi kir. járásbírószág 1901. évi V. 315/2. számú végzése folytán 800 korona tőkekövetelés, ennek 1901. évi május hó 11. napjától járó 6 százalékos kamatai, 1/2 százalékos váltó-díj és eddig összesen 167 korona 96 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Rugonfalván alperes házában leendő eszközésére 1902. évi február hó 8-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az

1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székely-Keresztur, 1901. december hó 22. napján.

SZALONTAI ALBERT,
kir. bírósági végrehajtó

Sz. 3218—901. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A székely-kereszturi kir. járásbírószág mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Francz Oláh et Comp. végrehajtónak Izsák Mendel csatlakozott végrehajtónak Neufeld Eliás végrehajtást szenvedő elleni 89 korona 36 fillér és 150 K tőkekövetelés és jár iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székely-kereszturi kir. járásbírószág) területén levő siklódi 351. sz. tjkvben foglalt 734. és 735. hr. sz. ingatlanra 786 K 50 f, a 6077. hr. sz. ingatlanra 11 K 27¹/₂ f, 2181. és 2182/1. hr. sz. ingatlanra 7 K 97¹/₂ f, a siklódi 366. sz. tjkvben foglalt 4854/1. hr. sz. ingatlanra 7 K 81 f, 3864/1. hr. sz. ingatlanra 2 K 86 f, 4431. és 4432. hr. sz. ingatlanra 5 K 61 f, 3864/2. hr. sz. ingatlanra 2 K 31 f, 4835. hr. sz. ingatlanra 3 K 41 f, 8674/2. és 8675/2. hr. sz. ingatlanra 4 K 51 f, a siklódi 436. sz. tjkvben foglalt 736. és 737. hr. sz. ingatlanra 330 K, a siklódi 272. sz. tjkvben 8—72. rd. sz. alatt foglalt ingatlanokból Neufeld Eliás B 346. tét-el alatti jutalékára 5 K 61 fillérben ezennel megállapított kikiáltási árban az újabb árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi január hó 28-ik napján d. e. 9 órakor Siklód község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsszolgáltatni.

Kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.
Székely-Keresztur, 1901. november 22-én.
VERESS. kir. albiró.

Sz. 3723—1901. tlkvi

Hirdetmény.

Etéd község közhelycinek tjkvei arányosítás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletre képest részlegesen átalakítottak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatban foganatosítottak.

E czélból az átalakítási előmunkákat hitelesítésre és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1902. február hó 17-ik napján fog kezdődni.

Ennélfogva felhivtnak:

1. Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető hifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik a tjkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tlkvi hatóság kiküldöttje előtt a kintüzetett határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az

előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutatásuk fel;

3. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tlkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírára az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18 és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy; oda hassanak, hogy az átruházó tlkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illetékelengedési kedvezményétől is elesnek és

4. azok: kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzenek, illetve hogy törlési engedély nyilvánítás végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbírószág mint tlkvi hatóság.
Sz.-Keresztur, 1901. november 21.

VERESS,
kir. albiró.

3—3

„SINGER“ varrógépek

legnagyobb választékban

Tibád Ignác

fűszerkereskedésében Székely-Udvarhelyt (Alsó-piacztér) kaphatók részletfizetésre is — Nagy raktár finomított varró gépeleiből, géptűkből, olajokból és a géphez szükséges összes kellekekből. 1—12

Jakabovszky József

czipészmester

Székely-Udvarhelyt (Alsó-piacztér).

Készít mindenféle férfi-, női- és gyermek-czipőket a legjobb minőségű anyagból. Javításokat gyorsan és pontosan teljesít. 1—4

„KEGYELET“

disztemetkezési intézet

Székely-Udvarhelyt, a Fötéren,

Barcsay Károly

divatüzletével egybekötve.

Temetkezéseket úgy helyben, mint vidéken legpontosabban, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig eszközöl.

Templomok, kápolnák és termek, sőt egész udvarok gyászavonását is elvállalja. Hullákat exhumáltat s bárhonnai elszállítat. Raktárt tart fa- és érc-koporsókból, szemfedelek-, párnák-, szalagok- és egyéb gyászkelekekből mindig nagy választékot. Új gyászkecsik fényes felszerelésekkel, testőrök s az összes temetési személyzet ruházata teljesen magyar. Főelve: olcsó és pontos kiszolgálás. 1—52

Épület- és bútorasztalos.

Van szerencsém értesitenia nagyérdemű közönséget, hogy mindennemű az asztalos iparba vágó munkálatokat elvállalok, így jutányos áron és szolid kivitelben készítek szoba- és konyha-berendezéseket, gazdasági felszereléseket, épületek padolását, ajtókat és ablakokkal való felszerelését, különösen ajánlom remek művű íróasztalaimat, könyv- és irományállványaimat.

Községi jegyzői és bírói irodák teljes berendezését.

Jutányos árak, izléses munka!

Szekely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utca. (Saját

35-52

házamban.)

BIRÓ FERENCZ.

Udvari olcsóbb kissebb és egy diszes utcai nagyobb lakás a főpiac-téren azonnal kiadó!

Olcsóbb kissebb udvari lakások a Főpiac-téren és

egy nagyobb utcai lakás azonnal, esetleg későbbre is kiadó és elfogalható.

Egy kis és egy nagyobb szobából álló földszintes lakás 100 frt.

Egy 2 szobás, konyhás, emeleten levő lakás kiadó évi 180 frtéért.

Egy két nagyobb szobás lakás az emeleten kiadó évi 120 frtéért.

Egy udvari földszinti nagyobb szoba, esetleg rakárnak, havi 6 frt.

Mindezek lehetőleg magánosoknak, vagy gyermektelen lakóknak kiadók!

Egy nagyobb utcai diszes, nagy három, esetleg 4 szobás lakás konyha és mellékhelyiségekkel 300, illetőleg 350 forintért kiadó s azonnal elfogalható az emeleten!

Külön konyhás, két pinczés és mellékhelyiségekkel bíró circa 2000 négyszögöles, veteményesnek alkalmas kerttel, külön bekerítve, a Tábori utcában csűr, pajta, szekérszinnel, stbivel kiadó s azonnal is átvehető évi 240 frtéért, vagy eladó 3000 frt készpénzért. — Értekezhetni:

Koncz Ármin

tulajdonossal, a gyógyszerár mellett irodájában bármikor.

BARTHA ANDRÁS

cipésszermester
SZEKELY-UDVARHELYT,
Kossuth-u. 21.

→ (Zálogház mellett.) ←

Ajánlja a n. é. közönség szíves figyelmébe a **Kossuth-u. 21. sz.** (Zálogház mellett) egész újonnan berendezett **férfi- és női**

készcipő-raktárát

és üzlethelyiségét.

A legfinomabb anyagból a legkényesebb izlésnek is megfelelően készítenek gyorsasággal, tartóssággal, pontossággal, **jutányos árak mellett** férfi-, női- és gyermekcipőket. Sokoldalú tapasztalataira támaszkodva, a n. é. közönség bizalmát és megrendeléseit kéri.

38-52

BERKECZY LAJOS

ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOCS

ajánlja minden e szakmába vágó munkálatait, u. m.: toronyfedés, házfedés, ócska fedelek javítását utólagos fizetéssel is. Készletben minden bádogos munkák, fürdő kádak, bási cikkek, konyhaeszközök és kertészeti cikkek. — Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

Az üzlet 15 évi fennállása a megrendelések és kiszolgálások kifogástalanságáról és szoliditásáról tanuskodik. Minél számosabb megbízást kér

23-38 tisztelettel:

BERKECZY LAJOS bádogos mester,
Szekely-Udvarhelyt.

Csak RÉTHY-féle fogadjunk el!

A valódi RÉTHY-féle pemetefü-czukorka csak a készítőnél vagy az alábbi gyógyszerárakban kapható:

Szekely-Udvarhelyen **Koncz Ármin** és **Solymossy János**, Homoród-Oklánúcn **Zappé Béla**, Parajdon **Weber András**, Székely-Keresztúron **Baumgärtner Károly** és **Jäger Ferencz József** gyógyszerárakban.

PAPP ISTVÁN SZABÓ-ÜZLETE

SZEKELY-UDVARHELYT. 4-5 (Alsó-piac-téren.)

Ajánlja a legújabb követelmények szerint berendezett

szabó- és szabászati üzletét.

Mindennemű uri öltönyök mérték szerint, izléssel, divat szerint legpontosabban készítenek.

Legmodernebb minták

11862-901. szb.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán megüresedett Udvarhelymegye Sz.-Keresztúr járáshoz tartozó Etéd község székhelyvel rendszeresített körorvosi állásra újabb pályázatot nyitok.

E körhöz a következő községek tartoznak: Etéd székhely 1605, Siklód 1556, Szolokma 655, Küsmöd 684, Köröspatak 1226, Bözöd-Ujfalu 725, Bözöd 1222, Martonos 591, Énlaka 695, Tordátfalva 528, Tarcsafalva 343, Csehétfalva 394; összesen 10179 lakossal.

A körorvos javadalmazása: 1000 korona fizetés, 250 korona utiátalány és a megyei szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Köteles a szegényeket ingyen gyógykezeltetni, a kör községeit havonként egyszer előre megállapított napon meglátogatni és a járványos betegségek, valamint más hivatalos kiküldetések alkalmával természetbeni fuvarral, vagy annak megváltási kilométerenként 20 fillér, azért a kör községeibe kiszállani, mely alkalommal öt más díj nem illeti. A nem hivatalos kiszállás alkalmával 3 korona napi díjt szedhet.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy az 1876. XIV. t.-cz. értelmében felszerelt folyamodványukat 1902. évi január hó 30-ig hozzám nyujtsák be; a később érkező folyamodványokat nem fogom figyelembe venni.

Szekely-Keresztúr, 1901. december 10-én.

Pálffy Jenő, szolgabíró.

BETEGH PÁL

könyv-, papír-, író- és rajzszerekkereskedése.

Állandó nagy raktár:

Könyvnyomtató és könyvkötő üzlet.

Könyv- és újságkiadó vállalat.

„Szekely-Udvarhely” szerkesztősége és kiadóhivatala.

„Nagy-Küküllő” kiadóhivatala Székely-Udvarhelyt, Kossuth-u.

Egyházi,

Községi,

Ügyvédi,

Tanügyi,

Körjegyzői,

Szolgabírói,

Végrehajtói s más hivatalos és magánügyi nyomtatványokból, iskolai és irodai felszerelések-ből.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és lelkiismeretes kiszolgálással teljesít.

Építések, ———

——— építkezéseket

és tervezéseket, valamint költségeloirányzatokat teljesen szakszerűen és a kor igényeinek megfelelően a legkényesebb izlésnek is megfelelően köz- és magánépületeket teljes berendezéssel elvállal 37-52

Vidéki megbízások is a leggyorsabban teljesítenek.

Egyszerű levélbeni megkeresésekre azonnali kimerítő tájékozási adatok.

Szolid és felelősség melletti munka.

Vladár Ferencz

építő vállalkozó,
Szekely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utca, saját házában.

Jutányos árak.

Templo javításokat, oltártervezeteket s minden eszakmába vágó dolgokat pontosan elkészít.

Máthé János hentes és mészáros üzlete

Szekely-Udvarhelyt.

Szombatfalvi-ut, saját ház (volt Kovács Balázs-féle telek)

Ajánlja most berendezett hentes és mészáros üzletét, melyben naponta friss marha-, borjú- és sertéshús, zsír, szalonna, véres- és májashurka, valamint friss kolbász a legolcsóbb árak mellett kapható.

Vendéglősöknek külön kedvezmény!

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 5-12

BAGZÓ LÁSZLÓ
FÉRFISZABÓ ÜZLETE

SZÉKELY-UDVARHELYT (Fötér). 4-5

Ajánlja nagy választékú, legdivatosabb min-
tákkal bíró szövetraktárral

FÉRFISZABÓ ÜZLETÉT.

A budapesti első sza-
hászati iskolában szerzett sokoldalú tapasztala-
tatai alapján teljes biztosítékot nyújt pontos, izléses öltö-
nyök előállítására. Hazai és angol szövetek! Csinoság és
tartósságért jótállás!

Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több
mint 33 év óta megbízható bedörzsölésű al-
kalmaztatik köszvényél, csúznál és megbűléséknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásár-
láskor óvatosak legyünk és csakis
eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony”
védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel
fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban
a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Forrástár:
Török József, gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
caász. és kir. udvari szállítóék.
Rudolstadt.

Raktár: Nagysolymosi Koncz Ármin gyógy-
szertára Székely-Udvarhelyt.

Sz. 28 - 901.

Árlejtési hirdetmény.

H-Karácsonfalva község ezennel a köz-
ségi korcsmaház s melléképületei helyébe
— egy a község birtokában levő tervrajz-
nak megfelelőleg új korcsmaház, község ház
stb épület felépítésére árlejtési tárgyalását
közzé teszi — az árlejtés tárgyalás határ-

idejét 1902. év január 30-án d. e. 9 órájára
H-Karácsonfalva község házához kitűzetik.
Vállalkozni óhajtok a kitűzött időben a
helyszini megjelenésre felhivatnak.
Az épület tervrajza és költségterv a
község házában megtekinthetők.
H Karácsonfalva, 1901. december 19.
Bálint János,
főbíró.

A „székely emberhez” Székely-Udvarhelyt.

Tibád Ignác

fűszerkereskedése Székely-Udvarhelyt (Alsó-piacztér).

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a
helyi piacon egy a mai kor igényeinek megfelelő

fűszerkereskedést

nyitottam. — Jól berendezett raktáromra felhivom a n. é. közönség becses
figyelmét. A fűszer-szakmába vágó összes cikkekben u. m.: a legfino-
mabb cukor, kávé, orosz- és karaván-theák, szebeni szalámi, amerikai
kétszer finomított kőolaj. Asztalosok részére a szükséges összes festék,
lenolaj-kenczék és mindennemű ecetek stb. — A világhírű aradi lisztek
minden számban.

A tenti cikkeket a legolcsóbb napi árak szerint árusítom.
A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

kitünő tisztelettel:
Tibád Ignác.

4—

Kitünő minőségű áru a jelszavam.

Az 1895. évi cariói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és aranyéremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitünő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

gyors hatású, amennyiben gyakran még a legidősebb köszvény és csúztájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.
Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb 2 korona 40 fillér.

Szegfü krém szegfü, májfolt, mitesser s az arc- és
kézbőr mindennemű tisztáltsági ellen.
Főuri körökben is előszeretettel használva. Ára 1 korona.
Szegfü poudert a teinek üdeséget s finomságot köl-
csönöz. — Fehér, rózsaszín s erény szín-
ben. Egy doboz 1 korona.
Szegfü fogpor a fogak s foghús épségben tartására A
száját dezinficiálja, a foglakkal viktó
fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér, fogkefe 1 korona.
Szegfü szappan a legfinomabb tolett szappan. kiváló
kellemes illattal. Egy darab 80 fillér.
Haj-elixir a haj hullás, kopaszodás, fejkopás s hajkopás
biztos megpálására szolgál. Egy üveg 3 korona.

Tokaji china-vasbor legkitünőbb minőségű saját ter-
mésű hegyaljai borból készítve.
Kitünő és biztos hatású szer vérszegénység, sápkór s ide-
gesség ellen, Gyermeknek kellemes ízénél fogva igen szivesen
veszik be. Fél literes üveg 5 korona, 1 liter 9. korona
Tourista olaj az egyedüli biztos szer tyukszem, szemölcs
s bőrvastagodás gyökere kigyógyítására.
— Egy üveg ára 70 fillér
Gyomorbor legkitünőbb minőségű tokaji asszu ürmösből
készítve Biztos hatású a már legrégebb gyo-
morhajok gyógyítására. Étvágytalanság, székrekedtség, görcsök
s gyomorsűrés egyedüli biztos óvszere. Egy üveg ára 3 korona.
Kapható csaknem az egész gyógyszerertárakban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA
gyógyszerész, Sátoraljaújhely.

9-10

Főraktárak Budapesten. Török József gyógyszerertárában, Király u. 12. és az Egger-féle „Nádor gyógyszerertár”-ban Váci-körut 17.
Helybeli raktár. Solymossy János gyógyszerertárában (Kossuth-utca) és Lengyel Samu gyógyszerésznél Székely-Keresztúr.

Mindenki „DIADAL” pezsgőt igyék!

B

Grünwald Albert
butorkereskedő
Brassó,
Kapu-u. 47-49.
Legnagyobb
butorraktár
a Reinhart Fülöp
aradi butorgyáros
hírneves
készítményei
gyári árakon.

U

30 hálószoba
30 ebédlő
50 szalon és
több uriszoba
barock,
renaissance,
secessió és
ónémet stílusban
állandóan
raktáron van-
nak.

T

Nagy válasz-
ték szalon-és
futó szőnye-
gekben.
Párisi, berlini,
brüsseli stb.
selyem, pe-
luche szőve-
tekben.

O

Kezeskedik
kitünő minősé-
gért,
rendkívüli
olcsó árak mellett.
Vidéki
megrendelések a
legpontosabban
eszközölkötnék.

R

35-52